Bruce Sterling şi William Gibson

Stea roşie pe orbită de iarnă

vol. CHROME (Burning Chrome, 1986)

Colonelul Korolev se răsuci lent în chingi, visând iarna şi gravitaţia. Tânăr din nou, de-abia cadet, îşi biciuia calul peste stepele de noiembrie târziu ale Kazahstanului, intrând în peisajele roşii şi aride ale amurgului marţian.

Ceva e-n neregulă, gândi el...

Şi se trezi — în Muzeul Victoriei Spaţiale Sovietice — în zgomotele scoase de Romanenko şi nevasta KGB-istului. Erau din nou pe treabă, înapoia paravanului din capătul posterior al Saliutului, chingile şi fuzelajul capitonat scârţâind şi bufnind ritmic. Copite în zăpadă...

Eliberându-se din chingi, Korolev execută o lovitură de picior îndelung exersată, care-l propulsă în despărţitura toaletei. Scoţându-şi salopeta destrămată, îşi fixă closetul în jurul bazinului şi şterse aburii condensaţi de pe oglinda din oţel. Mâna artritică i se umflase din nou în timpul somnului; datorită lipsei de calciu, încheietura avea subţirimea unui os de pasăre. Trecuseră douăzeci de ani de când cunoscuse pentru ultima oară gravitaţia; îmbătrânise pe orbită.

Se bărbieri cu un aparat de ras aspirator. O reţea de vene sparte îi pătau obrazul şi tâmpla drepte, o altă moştenire a exploziei care-l schilodise.

Când ieşi, adulterii terminaseră. Romanenko îşi aranja hainele. Nevasta ofiţerului politic, Valentina, îşi rupsese mânecile salopetei brune; braţele ei albe străluceau de sudoarea efortului. Părul ei blond-cenuşiu unduia în briza unui ventilator. Ochii de culoarea celei mai pure albăstrele, puţin cam apropiaţi, aveau o privire jumătate de scuză, jumătate conspirativă.

— Uite ce ţi-am adus, colonele...

Îi întinse o minusculă sticluţă de coniac. Uluit, Korolev clipi spre emblema Air Force ştanţată pe dopul de plastic.

— A venit cu ultimul Soiuz. Soţul meu zicea c-au găsit-o într-un castravete. Chicoti: Mi-a dăruit-o mie.

— Am hotărât să fie a dumitale, colonele, interveni Romanenko, zâmbind larg. La urma urmelor, noi putem pleca în permisie oricând.

Korolev ignoră căutătura furişă, stânjenită, spre coapsele sale stafidite şi labele picioarelor atârnând albicioase. Deschise sticla şi un val furnicător de sânge îi năvăli în obraji, simţind aroma bogată. O ridică grijuliu şi supse câţiva milimetri de brandy. Ardea precum acidul.

— Hristoase, icni el, au trecut ani de zile... O să mă fac praf! continuă, izbucnind în râs, cu lacrimile înceţoşându-i privirea.

— Tata zicea că pe timpuri beai ca un erou, colonele.

— Da, încuviinţă Korolev şi sorbi din nou. Aşa-i.

Coniacul i se răspândea în trup aidoma aurului lichid. Nu-i plăcuse nici tatăl lui — un fluşturatic membru de partid, de multă vreme dedat unei vieţi de turnee prin ţară, o casă la Marea Neagră, băuturi americane, costume franţuzeşti, pantofi italieneşti... Băiatul avea trăsăturile tatălui, aceiaşi ochi gri şi limpezi, nicicând umbriţi de îndoială.

Alcoolul invadă sângele subţiat al bătrânului.

— Sunteți foarte generoşi, rosti el. Se împinse o dată, uşor şi ajunse la consolă. Trebuie să luați nişte *samizdat,* emisiuni americane prin cablu, recent interceptate. Lucruri picante! Un moş ca mine n-are nevoie de ele.

Introduse în fantă o casetă goală şi copie materialul.

— O să le-o dau băieților de la posturile de luptă, rânji Romanenko. Ei o pot rula pe consolele de urmărire din arsenal.

Stația fasciculului de particule fusese de la început poreclită „arsenalul". Soldații de acolo erau extrem de avizi după asemenea casete. Korolev mai trase o copie pentru Valentina.

— Este porno? Femeia părea alarmată şi în acelaşi timp intrigată. Putem reveni, colonele? Joi, la orele douăzeci şi patru fix?

Korolev îi zâmbi. Înainte de a fi selecționată pentru activități spațiale, Valentina fusese muncitoare în fabrică. Frumusețea ei o făcea utilă ca instrument de propagandă, ca model pentru proletariat. Acum, cu coniacul curgându-i prin vene, o compătimea şi constata că îi venea greu să-i refuze puțină fericire.

— O întâlnire la miezul nopții în muzeu, Valentina? Cât de romantic!

Ea îi sărută obrazul, legănându-se în imponderabilitate.

— Mulțumesc, colonelul meu!

— Eşti un prinț, colonele, spuse Romanenko bătând cu palma, cât putu mai uşor, pe umărul ca o scobitoare al bătrânului. După nenumăratele ore petrecute cu aparatele de gimnastică, muşchii băiatului erau umflați aidoma unui fierar.

Korolev îi privi pe amanți trecând precauți în sfera centrală de andocare, joncțiunea celor trei bătrâne Saliuturi cu două coridoare. Romanenko porni pe coridorul „nordic", spre arsenal; Valentina o luă în direcția opusă, către următoarea sferă de joncțiune şi Saliutul unde dormea soțul ei.

În Kosmograd existau cinci sfere de andocare, fiecare formată din trei Saliuturi înlănțuite. În capetele opuse ale complexului se găseau instalațiile militare şi lansatoarele sateliților. Pocnind, bâzâind şi şuierând, complexul orbital lăsa impresia unei stații de metrou şi avea izul metalic şi umed al unui vapor cu zbaturi.

Korolev mai trase o duşcă din sticluță. Acum era pe jumătate goală. O ascunse într-unui din exponatele muzeului, un aparat Hasselblad al NASA, recuperat din locul aselenizării lui Apollo. Bătrânul nu mai băuse alcool de la ultima sa permisie, înainte de explozie. Capul îi înota într-un curent plăcut şi dureros, de nostalgie cherchelită.

Plutind înapoi la consola sa, accesă o porțiune a memoriei unde discursurile lui Alexei Kosâghin fuseseră şterse pe furiş şi înlocuite cu colecția personală de *samizdat,* muzică pop digitalizată, melodiile lui favorite din anii optzeci, pe când era adolescent. Avea grupuri britanice înregistrate de la posturile de radio vest-germane, heavy metal aparținând Pactului de la Varşovia şi muzică americană cumpărată de la bursa neagră. Punându-şi căştile, comandă reggae-ul Czestochowa cântat de Brygada Cryzis.

După atâția ani, de fapt nici nu mai auzea muzica, dar imaginile îl asaltau cu o limpezime dureroasă. În anii optzeci fusese unul dintre puştii lățoşi ai elitei sovietice, funcția tatălui său plasându-l efectiv în afara jurisdicției miliției moscovite. Îşi reamintea feedbackul urlând prin boxe în întunericul fierbinte al unui club dintr-un beci şi mulțimea ca o neclară tablă de şah formată din blugi şi plete spălăcite. Fumase Marlboro conținând pulbere de haşiş afgan. Îşi amintea gura fetei unui diplomat american, pe bancheta din spate a Lincolnului negru al tatălui ei. Numele şi chipurile se revărsau asupra lui, copleşindu-l dintr-o pâclă caldă de coniac.

Nina, est-germana care-i arătase copiile ei xerografiate după traduceri din gazetele dizidente poloneze...

Până în noaptea când ea nu mai apăruse la cafenea. Zvonuri despre parazitism, despre activități antisovietice, despre grozăviile chimice din puşcării. Scoase căştile.

Trecuseră cincizeci de ani, totuşi spaima îl cuprinsese brusc şi intens. Nu-şi amintea să mai fi fost vreodată atât de speriat, nici chiar în timpul exploziei care-i zdrobise şoldul. Tremura violent. Luminile... Luminile din Saliut erau prea puternice, dar nu voia să se ducă la întrerupătoare. O acțiune simplă, una pe care o executa în mod regulat, totuşi... Întrerupătoarele şi cablurile lor izolate erau cumva amenințătoare. Privi în jur, amețit. Macheta micuță a unui vehicul lunar Lunohod, agățată cu roțile din velcro de peretele curb, părea ghemuită acolo aidoma unei entități încordate, aşteptând. Ochii pionierilor spațiali sovietici din portretele oficiale îl fixau disprețuitori.

Coniacul... Anii petrecuți în imponderabilitate îi dăduseră metabolismul peste cap. Nu mai era bărbatul de pe timpuri. Trebuia să rămână calm, încercând să depăşească momentul. Dacă vomita, toți ar fi râs de el.

Cineva ciocăni la intrarea muzeului şi Nikita Instalatorul, meşterul bun la toate al Kosmogradului, execută un perfect plonjon cu încetinitorul prin chepengul deschis. Tânărul inginer civil părea furios. Korolev se simți intimidat.

— Te-ai sculat devreme, Instalatorule, rosti el, căutând cu disperare o fațadă de normalitate.

— O scurgere minusculă în Delta Trei. Se încruntă, apoi continuă: Ştii japoneza?

Instalatorul extrase o casetă din unul dintre cele zece buzunare ce se umflau proeminente pe vesta sa de lucru pătată şi o flutură în fața lui Korolev. Tânărul purta Levi's prespălați cu grijă şi nişte adidaşi vechi.

— Am accesat-o azi noapte.

Korolev se înfioră ca şi cum caseta era o armă.

— Nu, japoneza n-o ştiu. (Umilința propriului glas îl surprinse.) Doar engleza şi poloneza.

Simți că roşeşte. Instalatorul îi era prieten; o ştia şi se încredea în el, totuşi...

— Nu te simți bine, colonele? Inginerul încărcă banda şi, cu degete experte, acoperite de bătături, apelă un program lexicon. Arăți de parc-ai fi înghițit un gândac. Vreau s-asculți chestia asta.

Bătrânul privi neliniştit cum banda pâlpâi cu o reclamă pentru mănuşi de baseball. Subtitlurile chirilice ale lexiconului goneau peste monitor în timp ce glasul din off al japonezului trăncănea ca un dement.

— Acum vin ştirile, spuse Instalatorul trăgând cu dinții de pielița unui deget.

Korolev miji ochii, tulburat, spre traducerea care luneca peste chipul cranicului japonez:

GRUPUL DE DEZARMARE AMERICAN AFIRMĂ CĂ... PREGĂTIRILE DE LA COSMODRO-MUL BAIKONUR... DOVEDESC CĂ RUŞII SUNT ÎN SFÂRŞIT GATA... SĂ ABANDONEZE STAȚIA MILITARĂ SPAȚIALĂ COMIC CITY...

— Cosmic, murmură Instalatorul. O eroare a lexiconului.

CONSTRUITĂ LA SFÂRŞITUL SECOLULUI CA UN CAP DE POD SPRE SPAȚIU... UN PROIECT AMBIȚIOS SCOS DIN UZ DE EŞECUL EXPLOATĂRILOR MINIERE LUNARE... STAȚIE COSTISITOARE DEPĂŞITĂ

DE UZINELE NOASTRE ORBITALE ROBOT... CRISTALE, SEMICONDUCTOARE ŞI MEDICAMENTE DE PURITATE MAXIMĂ...

— Ticăloşi îngâmfaţi, pufni tânărul. Îţi zic eu, asta-i mâna nenorocitului ăla de KGB-ist, Efremov. El şi-a băgat nasu' aici!

COLOSALUL DEFICIT COMERCIAL SOVIETIC... NEMULŢUMIREA POPORULUI FAŢĂ DE CHELTUIELILE SPAŢIALE... DECIZIILE RECENTE ALE BIROULUI POLITIC ŞI SECRETARIATULUI COMITETULUI CENTRAL...

— Ne-nchid staţia! Chipul Instalatorului era contorsionat de furie.

Korolev se răsuci cu spatele la ecran, tremurând fără să se poată stăpâni. Lacrimi neaşteptate i se desprinseră de pe gene, în picături ce plutiră în imponderabilitate.

— Lasă-mă-n pace! Nu pot face nimic!

— Ce s-a-ntâmplat, colonele? îl prinse de umeri inginerul. Uită-te-n ochii mei. Cineva ţi-a administrat Frica!

— Pleacă, îl imploră Korolev.

— Nenorocitu' ăla mic! Ce ţi-a dat? Pilule? O injecţie?

— Am băut ceva... se cutremură Korolev.

— Ţi-a dat Frica! Ţie, un bătrân bolnav! Îl sparg la nas!

Instalatorul ridică brusc genunchii, execută un salt mortal înapoi, se împinse cu tălpile într-un mâner aflat deasupra capului şi se catapultă afară din cabină.

— Aşteaptă! Instalatorule!

Acesta ţâşnise însă prin sfera de andocare precum o veveriţă, dispărând pe coridor, şi acum Korolev simţea că nu mai rezistă să fie singur. În depărtare se auzeau ecourile metalice ale unor strigăte furioase, distorsionate.

Tremurând, închise ochii şi aşteptă să-l ajute cineva.

Îl rugase pe ofiţerul psihiatru Bâşkov să-l ajute să se îmbrace cu vechea lui uniformă, cea cu Steaua Ordinului Ţiolkovski cusută deasupra buzunarului stâng de pe piept. Cizmele negre din nailon matlasat, gros, cu tălpile lor de velcro, nu i se mai potriveau în picioarele contorsionate; de aceea, rămase desculţ.

Injecţia lui Bâşkov îl readusese la normal într-o oră, purtându-l pe rând între deprimare şi furie. Acum stătea în muzeu, aşteptând ca Efremov să-i răspundă apelurilor.

Căminul său fusese denumit Muzeul Victoriei Spaţiale Sovietice şi, pe măsură ce mânia i se destrăma, înlocuită de un gol binecunoscut, se simţea tot mai mult un alt exponat. Examina mohorât portretele cu rame aurite ale marilor vizionari spaţiali, chipurile lui Ţiolkovski, Rânin, Tupolev. Dedesubtul lor, în rame ceva mai mici se găseau Verne, Goddard şi O'Neill.

Câteodată, în momentele de extremă deprimare, îşi imaginase că putea detecta o ciudată căutătură comună în ochii lor, mai cu seamă la cei doi americani. Să fi fost oare vorba de o simplă nebunie, aşa cum se gândea uneori, în clipele lui cele mai cinice? Sau era capabil să întrezărească o manifestare subtilă a unei stranii şi dezechilibrate forţe, pe care deseori o suspectase ca fiind evoluţia omenească în acţiune?

O dată, şi numai o dată, Korolev văzuse privirea respectivă în propriii ochi — în ziua când păşise pe solul Bazinului Coprates. Scânteind în interiorul vizorului căştii, razele soarelui marţian îi arătaseră reflecţia a doi ochi ficşi, străini — nefumători, totuşi posedaţi —, iar acel şoc secret şi tăcut, acum îşi dădea seama, fusese momentul cel mai memorabil, chiar transcendental, al vieţii sale.

Deasupra portretelor, unsuros şi inert, se afla un tablou ce prezenta amartizarea în culori ce-i aminteau de borş şi piftie — peisajul marţian redus la kitschul idealist al realismului socialist sovietic. Artistul reprodusese astronautul în costum de lângă lander cu toată vulgaritatea profund sinceră a stilului oficial.

Simţindu-se impurificat, aştepta sosirea lui Efremov, KGB-istul, politrucul Kosmogradului.

Când acesta se ivi în cele din urmă în Saliut, Korolev îi observă buza spartă şi vânătăile proaspete de pe beregată. Purta o salopetă albastră, Kansai, din mătase japoneză şi pantofi sport italieneşti. Tuşi politicos.

— Bună dimineaţa, tovarăşe colonel.

Korolev îl privi fix şi lăsă tăcerea să se prelungească.

— Efremov, rosti el apăsat, nu te pot felicita.

KGB-istul se înroşi, dar nu-şi coborî privirea.

— Să vorbim deschis, colonele, ca de la rus la rus. Bineînţeles, sticla nu-ţi era destinată.

— Frica, Efremov?

— Beta-fenilat, da... Dacă nu le-ai fi încurajat acţiunile antisociale, dacă nu le-ai fi acceptat mita, nu s-ar fi întâmplat aşa ceva.

— Deci sunt un peşte, Efremov? Un peşte şi un beţiv? Tu eşti un încornorat, un contrabandist şi un informator. Ţi-o zic, adăugă el, ca de la rus la rus.

Acum chipul celuilalt adoptase masca oficială de virtute politicoasă şi netulburată.

— Spune-mi însă, Efremov, ce urmăreşti de fapt? Ce ai făcut de când ai venit în Kosmograd? Ştim că staţia va fi desfiinţată. Ce-i aşteaptă pe civilii din echipaj, când vor reveni la Baikonur? Acuzaţii legate de corupţie?

— Bineînţeles că vor urma anchete. În unele cazuri, s-ar putea să fie vorba de spitalizări. Ce vrei să sugerezi, colonele, că Uniunea Sovietică are vreo vină în eşecurile Kosmogradului?

Korolev tăcu.

— Kosmogradul a fost un vis, colonele. Un vis care a eşuat. La fel ca şi visul despre spaţiu. Nu avem ce căuta aici. Ne aşteaptă o planetă întreagă ce trebuie adusă la ordine. Moscova reprezintă cea mai mare putere a istoriei. Nu putem să ne permitem pierderea perspectivei globale.

— Crezi c-o putem neglija atât de uşor? Noi reprezentăm o elită, o elită tehnică cu înaltă pregătire.

— O minoritate, colonele, o minoritate desuetă. Cu ce contribuiţi, în afară de a lua spuma de pe otrăvitoarele gunoaie americane? Echipajul de aici trebuia să muncească, nu să se transforme în speculanţi la bursa neagră, făcând contrabandă cu jazz şi pornografie. (Chipul lui Efremov rămăsese calm şi netulburat.) Vor reveni la Baikonur, armamentul poate fi dirijat şi de la sol. Desigur, dumneata vei rămâne şi vor veni cosmonauţi oaspeţi: africani, sud-americani... Pentru aceşti oameni, spaţiul continuă să deţină un anumit grad din vechiul său prestigiu.

— Ce-ai făcut cu băiatul? scrâşni din dinţi Korolev.

— Instalatorul tău? se încruntă politrucul. A atacat un ofiţer al Comitetului pentru Securitatea Statului. Va rămâne sub pază până când va putea fi transportat la Baikonur.

— Dă-i drumul, încercă bătrânul un hohot neplăcut de râs. Tu însuţi vei avea prea multe necazuri ca să mai acuzi pe alţii. O să vorbesc personal cu mareşalul Guba-rev. Poate că funcţia mea nu-i decât onorifică, Efremov, dar îmi păstrez o anumită influenţă.

KGB-istul ridică din umeri.

— Soldații din arsenal au primit de la Baikonur ordine să păstreze modulul de comunicații permanent încuiat. Cariera lor depinde de asta.

— S-a instaurat deci legea marțială?

— Aici nu-i Kabul, colonele. Trecem acum prin momente dificile. Dumneata deții o autoritate morală — ar trebui să-ncerci să oferi un exemplu personal.

— O să vedem...

Kosmograd ieşi din umbra Pământului în razele directe ale Soarelui. Pereții Saliutului lui Korolev pocniră şi scârțâiră precum un cuib plin de cioburi. „Dintotdeauna", se gândi absent colonelul pipăindu-şi venele sparte de pe tâmplă, „hublourile unui Saliut sunt primele care cedează."

Tânărul Grâşkin părea să gândească la fel. Dintr-un buzunar de la gleznă, scoase un tub ştemuitor şi începu să examineze etanşarea din jurul hubloului. Era ajutorul şi cel mai bun prieten al Instalatorului.

— Propun să trecem la vot, rosti obosit Korolev.

Unsprezece din cei douăzeci şi patru de civili ai echipajului din Kosmograd fuseseră de acord să participe la şedință, chiar doisprezece, dacă se punea şi pe el la socoteală. Aşadar rămăseseră treisprezece care fie că nu doreau să rişte implicându-se, fie erau de-a dreptul ostili ideii de grevă. Efremov şi cei şase soldați din arsenal ridicau la douăzeci numărul total al absenților.

— Am prezentat revendicările noastre. Toți cei care sunt de acord cu actuala listă...

Îşi ridică brațul sănătos. Alți trei înălțară şi ei mâinile. Atent la hublou, Grâşkin întinse un picior. Korolev oftă:

— Şi aşa suntem destul de puțini. Ar fi preferabil să avem unanimitate. Să vă auzim obiecțiile.

— Expresia *custodia militarilor,* rosti un tehnician biolog pe nume Korovkin, poate fi interpretată că militarii sunt responsabili pentru situație, nu criminalul de Efremov. Bărbatul arăta extrem de stânjenit. Altfel suntem de acord, dar nu vom semna. Suntem membri de partid.

Păru gata să mai adauge ceva, dar amuți.

— Mama, vorbi încet soția lui, era evreică...

Korolev încuviință, însă nu spuse nimic.

— Toate astea sunt aiureli penale, zise botanistul Gluşko. (Nici el şi nici nevastă-sa nu votaseră.) O idioțenie. Kosmogradul este terminat, o ştim cu toții, şi cu cât ajungem mai repede acasă, cu atât mai bine. Ce-a fost locul ăsta altceva decât o temniță?

Imponderabilitatea nu convenea metabolismului său; în absența gravitației, sângele avea tendința să i se acumuleze în față şi gât, făcându-l să semene cu unul dintre dovlecii lui experimentali.

— Tu eşti botanist, Vasili, spuse sec nevastă-sa, în timp ce eu, dacă mai ții minte, sunt pilot de Soiuz. Cariera ta nu este periclitată.

— Eu *n-o să susțin* idioțenia asta!

Gluşko izbi sălbatic cu piciorul în batardou, propulsându-se afară din cabină. Soția îl urmă, plângându-se cu amărăciune pe tonul acela în surdină pe care membrii echipajului învățaseră să-l utilizeze pentru neînțelegerile personale.

— Din echipajul civil de douăzeci şi patru de membri, cinci doresc să semneze, rosti Korolev.

— Şase, spuse Tatiana, al doilea pilot de Soiuz, cu părul negru pieptănat peste cap şi prins cu o bandă împletită din plasă de nailon verde. L-ai uitat pe Instalator.

— Baloanele solare! strigă Grâşkin, arătând spre Pământ. Priviți!

Kosmogradul ajunsese deasupra coastei Californiei: țărmuri distincte, câmpuri de un verde intens, oraşe întinse şi decadente ale căror denumiri răsunau cu o magie stranie. Mult deasupra unei pături de stratocumu-lus pluteau cinci baloane solare, sfere geodezice din oglinzi ancorate prin cabluri energetice; reprezentaseră înlocuitoarele mai ieftine ale grandiosului plan american de construire a unor sateliți energetici solari. Korolev bănuia că drăciile dăduseră rezultate, întrucât în ultimul deceniu le văzuse cum se înmulțiseră.

— Ei zic că-năuntru trăiesc oameni?

Ofițerul de sistem, Stoiko, i se alăturase lui Grâşkin în fața hubloului. Korolev îşi aminti pateticul vârtej de bizare propuneri energetice ale americanilor ce urmaseră Tratatului de la Viena. Cu Uniunea Sovietică controlând ferm livrările mondiale de țiței, americanii păruseră gata să încerce absolut orice. După aceea, accidentul nuclear din Kansas îi lecuise pentru totdeauna de centrale atomice. Vreme de peste trei decenii, lunecaseră treptat în izolaționism şi declin industrial. *Spațiul...,* se gândi bătrânul cu tristețe, *ar fi trebuit să meargă în spațiu...* Nu pricepuse niciodată ciudata paralizie a voinței care păruse că le afectase excepționalele eforturi anterioare. Sau poate că fusese pur şi simplu un eşec al imaginației, al viziunilor. *Vedeți voi, americanilor,* le spuse în gând, *ar fi trebuit să-ncercați să vă alăturați gloriosului nostru viitor, aici, în Kosmograd.*

— Cine-ar vrea să trăiască într-un asemenea loc? întrebă Stoiko, lovindu-l pe Gâşkin în umăr şi râzând cu energia tăcută a disperării.

— Glumiți, rosti Efremov. Şi-aşa avem cu toții destule necazuri.

— Nu glumim, tovarăşe ofițer politic, şi acestea sunt revendicările noastre.

Cei cinci dizidenți se îngrămădiseră în Saliutul pe care KGB-istul îl ocupa împreună cu Valentina, împingându-l în ecranul dinspre partea posterioară. Ecranul era împodobit cu o fotografie — meticulos retuşată cu aerograful — a premierului, făcând cu mâna dintr-un tractor. Korolev ştia că Valentina se afla cu Romanenko în muzeu, scârțâind din chingi. Colonelul se întrebă cum reuşea tânărul să scape aşa frecvent de carturile din arsenal.

Efremov strânse din umeri şi examină lista.

— Instalatorul trebuie să rămână în custodie — am primit ordin direct. În privința celorlalte...

— Sunteți vinovat de utilizarea neautorizată a unor droguri psihice! strigă Grâşkin.

— Aceea a fost o problemă strict personală, replică Efremov calm.

— Un act criminal, interveni Tatiana.

— Tovarăşe pilot, amândoi ştim că Grâşkin, aici de față, este cel mai activ pirat de *samizdat* al stației! Cu toții suntem infractori, nu-nțelegi? În asta constă frumusețea sistemului nostru, nu-i aşa? (Rânjetul său brusc şi strâmb era şocant de cinic.) Kosmograd nu-i *Potemkin,* şi voi nu sunteți revoluționari. În plus, *cereți* să discutați cu mareşalul Gubarev? Se află sub stare de arest la Baikonur. Mai *cereți* să discutați cu ministrul tehnologiei? El personal conduce acțiunea de epurare.

Cu gesturi hotărâte, rupse imprimata în bucățele — petece gălbui şi fragile, risipindu-se în imponderabilitate precum nişte fluturi zburând cu încetinitorul.

În cea de-a noua zi a grevei, Korolev se întâlni cu Grâşkin şi Stoiko în Salitul în care Grâşkin locuia de obicei cu Instalatorul.

Timp de patruzeci de ani, locuitorii Kosmogradului duseseră un război antiseptic împotriva mucegaiului şi ciupercilor. În imponderabilitate, praful, grăsimea şi vaporii nu se depuneau, iar sporii apăreau peste tot — în capitonaje, în haine sau ventilaţie. Se răspândeau aidoma petelor de ulei în atmosfera caldă şi umedă de cuve Petri. Acum, în aer se simţea o duhoare de putreziciune uscată, suprapusă izului permanent de izolaţie arsă.

Somnul lui Korolev fusese întrerupt de bufnetul surd al plecării unui lander Soiuz. Probabil Gluşko şi nevastă-sa, presupuse el. În ultimele douăzeci şi patru de ore, Efremov supraveghease evacuarea acelor membri ai echipajului care refuzaseră să se alăture grevei. Soldaţii rămăseseră în arsenalul lor şi în inelul corpului de gardă, unde continuau să-l ţină pe Nikita Instalatorul.

Saliutul lui Grâşkin devenise cartierul general al greviştilor. Nici unul dintre bărbaţi nu se bărbierise, iar Stoiko contractase o infecţie stafilococică ce i se răspândise pe antebraţe sub forma unor erupţii dureroase. Înconjuraţi de imagini lugubre preluate de la televiziunea americană, ei aduceau cu un trio degenerat de obsedaţi sexual. Lumina era slabă; Kosmogradul funcţiona cu jumătate din energie.

— După plecarea celorlalţi, spuse Stoiko, atuurile sunt în mâna noastră.

Grâşkin oftă. Avea nările astupate cu tampoane albe de vată medicinală. Era convins că Efremov avea să încerce spargerea grevei folosind aerosoli de beta-fenilat. Dopurile de vată constituiau unul dintre simptomele nivelului general de stres şi paranoia. Înainte ca ordinul de evacuare să vină de la Baikonur, unul dintre tehnicieni începuse să asculte la nesfârşit, ore de-a rândul, uvertura *1812* a lui Ceaikovski, la o intensitate sonoră asurzitoare. Gluşko îşi fugărise nevasta goală, învineţită şi zbierând, prin întregul Kosmograd, Stoiko accesase fişierele KGB-istului şi înregistrările psihiatrice ale lui Bâşkov; metri întregi de imprimate galbene, răsucindu-se prin coridoare în spirale flasce, unduind în curentul ventilatoarelor.

— Gândiţi-vă ce ne vor face declaraţiile lor de pe Pământ, murmură Grâşkin. Nici măcar n-o să mai fim judecaţi. Direct în *psikuska!*

Porecla sinistră a spitalelor politice părea să-l galvanizeze de spaimă pe băiat. Korolev ciuguli apatic dintr-o bucată vâscoasă de chlorella.

Stoiko înhăţă o bucată de imprimată ce plutea prin apropiere şi citi cu glas tare:

— Paranoia cu tendinţă de supraestimare a ideilor! Imaginaţii revizioniste, ostile sistemului social! Mototoli hârtia. Dac-am putea pune mâna pe modulul de comunicaţie, ne-am putea cupla la un comsat american şi le-am trânti totu-n poală. Poate că asta ar demonstra Moscovei ceva despre ostilitatea noastră!

Korolev dezgropă din budinca de alge o musculiţă de fructe rătăcită. Cele două perechi de aripioare şi toracele bifurcat constituiau dovezi mute ale nivelurilor ridicate de radiaţie din Kosmograd. Insectele evadaseră din vreun experiment de mult uitat; de câteva decenii, generaţii de musculiţe infestaseră staţia.

— Americanii nu sunt interesaţi de noi, vorbi colonelul, iar Moscova nu mai poate fi stânjenită de asemenea revelaţii.

— Decât atunci când se apropie termenele de livrare ale importurilor de cereale, completă Grâşkin.

— America are nevoie să vândă, tot aşa cum noi avem nevoie să cumpărăm. Fără chef, Korolev vârî încă o porție de chlorella în gură, mestecă mecanic şi înghiți. Americanii n-ar putea ajunge la noi, nici dac-ar vrea s-o facă. Canaveral este în ruine...

— Noi nu prea avem carburant, spuse Stiko.

— Îl putem lua din landerele care-au rămas, îi aminti Korolev.

— Şi-atunci, cum dracu' o să *coborâm?* Pumnii lui Grâşkin tremurau. Până şi-n Siberia sunt copaci, copaci peste tot... cerul! S-o ia dracu'! N-are decât să se facă bucățele! Să cadă şi să ardă!

Budinca lui Korolev începu să curgă pe batardou.

— Ah, Hristoase, făcu Grâşkin. Iartă-mă, colonele. Ştiu că nu te poți întoarce pe Pământ.

Când intră în muzeu, o găsi pe Tatiana, pilotul, plutind dinaintea oribilei reproduceri a amartizării, cu obrajii strălucind de lacrimi.

— Colonele, ştii că în Baikonur există un bust al dumitale? Din bronz. Treceam pe lângă el, când mergeam la cursuri.

Ochii îi era injectați de nesomn.

— Întotdeauna vor exista busturi. Academiile au nevoie de ele.

Zâmbi şi o luă de mână.

— Cum a fost atunci? Femeia continua să privească tabloul.

— De-abia mai țin minte. Am vizionat de-atâtea ori benzile, încât acum mi le amintesc doar pe ele. Amintirile mele despre Marte sunt identice cu ale oricărui şcolar. Îi surise din nou: în nici un caz n-a semănat cu tabloul ăsta urât. În ciuda atâtor ani trecuți de-atunci, în privința asta sunt sigur.

— De ce s-au petrecut aşa lucrurile, colonele? De ce se termină totul acum? Când eram mică, am văzut toate astea la televizor. Viitorul nostru în spațiu era veşnic...

— Poate că americanii au avut dreptate. Japonezii au trimis maşini în loc de oameni, roboți care să le construiască fabricile orbitale. Noi am eşuat în exploatarea minieră a Lunii, dar am considerat că cel puțin aici va fi un fel de centru permanent de cercetări. Cred că totul e legat de băierile pungii. De oamenii care stau în birouri şi iau decizii.

— Asta-i decizia finală în privința Kosmogradului, îi întinse Tatiana un petec de hârtie împăturit. Am găsit-o printre ordinele primite de Efremov de la Moscova. În următoarele trei luni, vor permite reducerea treptată a orbitei stației.

Korolev constată că acum el privea fix la pictura pe care-o detesta.

— Oricum, nu mai contează, se auzi vorbind.

Apoi ea izbucni în plâns, cu fața apăsând cu putere umărul schilod al bătrânului.

— Am însă un plan, Tatiana, continuă el, mângându-i părul. Fii atentă!

Îşi privi Rolexul vechi. Se aflau deasupra Siberiei răsăritene. Îşi aminti cum primise ceasul de la ambasadorul elvețian, într-o uriaşă sală boltită a Kremlinului.

Era momentul să înceapă.

Pluti afară din Saliutul său, în sfera de andocare, îndepărtând o fâşie de imprimantă care încerca să i se înfăşoare în jurul capului.

Cu mâna sănătoasă putea să lucreze încă rapid şi eficient. Surise, desfăcând o butelie mare de oxigen din chingile care-o fixau. Împingându-se într-un mâner, o azvârli cu toată puterea înspre capătul opus al sferei.

Rezervorul ricoşă inofensiv, cu un zăngănit ascuțit. Bătrânul se duse după el, îl prinse şi-l aruncă din nou.

Apoi izbi alarma de decompresie.

Praful țâşni din difuzoare, când o sirenă începu să urle. Declanşate de alarmă, ecluzele de andocare se închiseră automat, cu un şuier de hidraulice. Urechile lui Korolev pocniră. Strănută, după care merse iarăşi să prindă butelia de oxigen.

Luminile izbucniră la intensitatea maximă, apoi pâlpâiră, stingându-se. Korolev surise în beznă, bâjbâind după rezervorul din oțel. Stoiko provocase o avarie generală de sistem. Nu fusese prea dificil. Băncile de memorie erau deja ticsite până aproape de colaps cu programe de televiziune piratate.

— Chestiile cu-adevărat dure, mormăi bătrânul, lovind butelia de perete.

Lămpile reîncepură să clipească slab, pe măsură ce intrau în funcțiune generatoarele de avarie. Umărul începuse să-l doară. Continuă cu stoicism, amintindu-şi păpăceala cauzată de o explozie reală. Trebuia să fie cât mai bine. Trebuia să-i poată păcăli atât pe Efremov, cât şi pe soldații din arsenal.

Scârțâind, roata manuală a unui chepeng porni să se învârtă. În cele din urmă, bubui, deschizându-se şi Tatiana privi înăuntru, zâmbind timidă.

— Instalatorul e liber? întrebă colonelul, lăsând butelia de oxigen.

— Stoiko şi Umanski îl conving pe paznic. (Lovi cu pumnul în palma deschisă a celeilalte mâini.) Grâşkin pregăteşte landerul.

El o însoți până în următoarea sferă de andocare. Stoiko îl ajuta pe Instalator prin uşa dinspre inelul corpului de gardă. Inginerul era desculț şi cu o față vânătă sub tuleiele nerase ale bărbii. Meteorologul Umanski îi urma, târând corpul inert al unui soldat.

— Cum te simți? îl întrebă Korolev pe Instalator.

— Amețit... M-au pompat cu Frică. Nu-n doze mari, totuşi... În plus, am crezut c-a fost o explozie adevărată!

Grâşkin lunecă afară din cel mai apropiat lander Soiuz, trăgând după el o legătură de scule şi aparate de măsură fixate pe un şnur.

— Totu-i verificat. Accidentul a avariat pilotul automat. Le-am stricat telecomenzile cu şurubelnița, aşa încât să nu poată fi preluați de controlul de la sol. Cum merge, Nikita? se adresă Instalatorului. O să aterizezi în centrul Chinei.

Tânărul se strâmbă, clătină din cap şi se înfioră.

— Nu vorbesc chineza.

— Asta-i în mandarina fonetică, îi întinse Stoiko o imprimantă. VREAU SĂ DEZERTEZ. DUCEȚI-MĂ LA CEA MAI APROPIATĂ AMBASADĂ JAPONEZĂ.

Instalatorul zâmbi şi-şi trecu degetele prin claia de păr năclăit de sudoare.

— Şi voi?

— Crezi că facem asta numai pentru binele tău? se strâmbă Tatiana. Asigură-te că serviciile chineze de ştiri pun mâna pe restul hârtiei. Fiecare dintre noi are o copie. Vom avea grijă ca lumea să afle ce soartă intenționează Uniunea Sovietică să-i asigure colonelului Iuri Vasilievici Korolev, primul om pe Marte!

Suflă o sărutare spre Instalator.

— Ce facem cu Filipcenko? se interesă Umanski.

Câteva globulețe întunecate, de sânge condensat, pluteau deformate lângă obrazul soldatului inconştient.

— De ce nu-l iei pe amărât cu tine? făcu Korolev.

— Haide, prostovane, mârâi Instalatorul apucând centura lui Filipcenko şi târându-l spre trapa Soiuzului. Eu, Nikita Instalatorul, îți voi oferi cea mai mare favoare din mizerabila ta viață.

Korolev privi cum Stoiko şi Grâşkin etanşară trapa după el.

— Unde sunt Romanenko şi Valentina? întrebă el, verificându-şi ceasul.

— Aici, colonelul meu, rosti femeia cu părul blond plutindu-i în jurul chipului în chepengul altui Soiuz. L-am bifat şi p-ăsta, chicoti ea.

— O s-aveți timp destul la Tokio, se răsti Korolev. Peste câteva minute, or să pregătească interceptoarele din Vladivostok şi Hanoi.

Brațul dezgolit şi musculos al lui Romanenko ieşi şi o trase pe Valentina înapoi, în lander. Stoiko şi Grâşkin etanşară trapa.

— Țăranii-n cosmos, scuipă Tatiana.

Kosmogradul răsună cavernos când Instalatorul, însoțit de Filipcenko cel inconştient, se lansă în spațiu. O altă bubuitură şi amanții îi urmară.

— Haide, prietene, i se adresă Stoiko lui Umanski, şi adio, colonele!

Cei doi porniră pe coridor.

— Eu merg cu tine, zâmbi Grâşkin către Tatiana. La urma urmelor, eşti pilot.

— Nu, clătină ea din cap. Plecăm separat. În felul ăsta, ne dublăm şansele. O să te descurci cu pilotul automat. Ai grijă numai să n-atingi nimic de pe bord.

Korolev o privi ajutându-l să se instaleze în sfera ultimului Soiuz.

— Te invit la bal în Tokio, vorbi Grâşkin, apoi femeia etanşă trapa.

O altă bubuitură şi Stoiko împreună cu Umanski se propulsară din sfera de andocare alăturată.

— Du-te, Tatiana, zise bătrânul. Grăbeşte-te! Nu vreau să tragă în tine deasupra apelor internaționale.

— O să rămâi singur aici, colonele, singur cu duşmanii tăi.

— După ce plecați, or să plece şi ei. În plus, mă bizui pe publicitatea voastră ca să stânjeniți în asemenea măsură Kremlinul, încât să mă țină în viață aici.

— Ce vrei să le spun la Tokio, colonele? Ai vreun mesaj pe care să-l transmiți lumii?

— Spune-le..., şi toate clişeele năvăliră asupra lui cu o asemenea precizie, încât îi veni să izbucnească într-un râs isteric: *Un pas mic... Am venit aici în pace... Proletari din toate țările...* Trebuie să le spui că am nevoie de spațiu — şi-şi ciupi încheietura mumificată — până-n măduva oaselor.

Ea îl îmbrățişă şi o rupse la fugă.

Korolev aşteptă singur în sfera de andocare. Tăcerea îi zgâria nervii; avaria dezactivase sistemul de ventilație cu al cărui zumzet trăise timp de douăzeci de ani. În cele din urmă, auzi Soiuzul Tatianei decuplându-se.

Cineva venea prin coridor. Era Efremov, înaintând cu stângăcie într-un scafandru spațial. Colonelul zâmbi.

Înapoia vizorului din lexan al căştii, KGB-istul purta masca lui inexpresivă, oficială; evită totuşi ochii bătrânu-lui, când trecu pe lângă el. Se îndrepta spre arsenal.

— Nu! strigă Korolev.

Sirena chemă operatorii stației la alarmă generală.

Chepengul arsenalului era deschis când Korolev ajunse acolo. În interior, soldații se mişcau sacadat, cu reflexele galvanizate ale nenumăratelor repetiții, fixând centurile late ale scaunelor de consolă peste piepturile costumelor masive.

— N-o faceți!

Încleştă mâna într-o gheară, trăgând de țesătura rigidă, pliată precum un acordeon, a scafandrului lui Efremov. Unul dintre acceleratoare se activă cu un țiuit sacadat. Pe un ecran de urmărire, crucea verde a colimatorului se suprapuse unui punct roşu.

Efremov îşi scoase casca. Calm, fără vreo modificare a expresiei, şfichiui cu ea fața bătrânului.

— Opreşte-i! gemu Korolev. Pereții se cutremurară când fasciculul porni cu zgomotul unui harapnic. Nevastă-ta, Efremov! E acolo!

— Afară, colonele! Bărbatul apucă mâna artritică a lui şi o strânse până când bătrânul urlă. Afară!

Un pumn înmănuşat îl pocni în piept. Korolev izbi zadarnic în costumul presurizat, în vreme ce era împins afară, pe coridor.

— Nici chiar eu, colonele, nu-ndrăznesc să comentez ordinele Armatei Roşii. Efremov părea îmbătrânit acum, masca i se năruise. Aşa, moşule! Aşteaptă aici până se termină.

În clipa aceea, Soiuzul Tatianei lovi instalația fasciculului şi inelul corpului de gardă. În fracțiunea de secundă a dagherotipului cu raze directe de soare, Korolev văzu arsenalul boțindu-se şi turtindu-se precum o cutie de bere strivită sub un bocanc; zări trunchiul decapitat al unui soldat rotindu-se şi îndepărtându-se de o consolă; îl văzu pe Efremov încercând să vorbească, cu părul ridicându-i-se vertical pe măsură ce vidul smulgea aerul din costumul său prin gulerul deschis. Două şuvițe subțiri, gemene, de sânge se arcuiră din nările lui Korolev, vuietul aerului scurs fiind înlocuit de un vâjâit mai profund în capul său.

Ultimul sunet de care îşi amintea era bufnetul chepengului închizându-se.

Când se trezi, o făcu în beznă, cu durerea pulsându-i înapoia ochilor, amintindu-i de nişte cursuri vechi la care asistase. Pericolul era la fel de mare ca şi explozia în sine; azotul fierbea prin sânge, izbind cu o durere paralizantă, alb-arzătoare...

În realitate însă, totul era atât de îndepărtat, atât de academic... Răsuci rotițele ecluzelor mai degrabă dintr-un straniu sentiment de *noblesse oblige,* atât şi nimic mai mult. Munca era destul de istovitoare şi-şi dorea foarte mult să se întoarcă în muzeu şi să doarmă.

Putea astupa fisurile, dar avaria sistemelor îl depăşea. Avea grădina lui Grâşkin. Cu legume şi alge, nu urma să flămânzească, nici să se sufoce. Modulul de comunicații pierise odată cu arsenalul şi inelul corpului de gardă, desprinse de stație prin impactul Soiuzului sinucigaş al Tatianei. Presupunea că respectiva coliziune perturbase orbita Kosmogradului, însă nu avea cum să prezică ora ultimei întâlniri incandescente a stației cu atmosfera superioară. Acum era bolnav în majoritatea timpului şi adesea se gândea că putea muri înainte de arderea finală, ceea ce-l tulbura.

Petrecea nenumărate ore vizionând biblioteca de benzi a muzeului. O îndeletnicire potrivită pentru Ultimul Om în Spațiu, care fusese cândva Primul Om Pe Marte.

Devenise obsedat de simbolul lui Gagarin, rulând la nesfârşit imaginile de televiziune granulate din anii şaizeci, jurnalele de actualități care duceau atât de invariabil la moartea cosmonautului. În aerul stătut al Kosmogradului, pluteau spiritele martirilor. Gagarin, primul echipaj Saliut, americanii prăjiți de vii în butucănosul lor Apollo...

Adesea o visa pe Tatiana; privirea ei era leit aceleia pe care şi-o imaginase în ochii portretelor din muzeu. Iar odată se trezise — sau visase

că se trezise — în Saliutul unde dormise femeia; el purta vechea uniformă şi avea fixat pe frunte un proiector de lucru alimentat cu baterii. De la mare distanță, parcă privind un jurnal de actualități pe monitorul muzeului, se vedea smulgându-şi Steaua Ordinului Țiolkovski de pe buzunar şi prinzând-o pe certificatul ei de pilot.

Când auzi ciocăniturile, ştiu că trebuia să fie tot un vis.

Chepengul culisă, deschizându-se.

În lumina albăstrie, pâlpâitoare, a vechiului film, văzu că femeia avea pielea neagră. Tirbuşoane lungi de păr încâlcit i se înălțau precum nişte cobre în jurul capului. Purta ochelari de protecție, iar eşarfa din mătase a unui aviator se răsucea înapoia ei, în imponderabilitate.

— Andy, rosti ea în engleză, ia vino să vezi ce-i aici!

Îndărătul ei apăru plutind un bărbat micuț, musculos, aproape chel şi purtând doar un suspensor şi o centură zornăitoare cu unelte.

— E viu? întrebă el.

— Sigur că e viu, replică Korolev într-o engleză abia accentuată.

Bărbatul numit Andy trecu pe deasupra capului negresei.

— Eşti okay, amice? (Bicepsul drept era tatuat cu un balon geodezic, deasupra a două fulgere încrucişate şi a inscripției PARCUL SOLAR 15, UTAH.) Nu ne aşteptam să găsim pe cineva.

— Nici eu, clipi bătrânul.

— Am venit să locuim aici, pluti mai aproape femeia.

— Suntem din baloane. Intruşi, cred c-ai putea spune. Auzisem că locul e pustiu. Ştiai că orbita stației tale este regresivă? Execută cu stângăcie un salt mortal şi sculele îi zăngăniră la centură. Imponderabilitatea asta-i senzațională!

— Dumnezeule, interveni şi femeia. Pur şi simplu nu mă pot obişnui cu ea! E minunată. Parc-ai sări fără paraşută, atât că nu există curenți de aer.

Korolev îl privi pe bărbatul ce avea aspectul neglijent al cuiva pe care libertatea îl îmbătase din naştere.

— Dar n-aveți nici măcar un aerodrom, spuse el.

— Aerodrom? chicoti Andy. Păi ştii cum facem noi? Avem nişte surplusuri de trepte auxiliare pe care le ridicăm pe cabluri până la baloane, iar de-acolo le dăm drumul şi le activăm în aer.

— Asta-i o nebunie!

— Dar am ajuns aici, nu?

Colonelul încuviință din cap. Dacă se afla într-un vis, atunci era unul cu totul special.

— Eu sunt colonelul Iuri Vasilievici Korolev.

— Marțianu'! bătu femeia din palme. Să vezi când or s-audă puştii!

Desprinse micuța machetă a roverului Lunohod de pe batardou şi începu să-i întoarcă arcul care-o punea în mişcare.

— Hei, făcu bărbatul, trebuie să m-apuc de lucru. Avem nişte motoare auxiliare afară. Trebuie să-ți ridicăm drăcovenia pe orbita stabilă înainte de-a începe să ardă.

Ceva zăngăni, lovindu-se de fuzelaj. Kosmogradul răsună sub impact.

— Ăsta trebuie să fie Tulsa, zise Andy, consultându-şi ceasul. La fix!

— Dar de ce? Korolev scutură din cap, simțindu-se complet zăpăcit. De ce-ați venit?

— Ți-am zis... Ca să locuim aici. Putem lărgi coşmelia asta, poate să mai construim câteva... S-a zis că n-o să reuşim niciodată să trăim în baloane, dar am fost singurii care le-am făcut să funcționeze. A fost unica noastră şansă s-ajungem sus pe cont propriu. Cine-ar vrea să locuiască aici de dragul unui guvern, al unor mahări din armată, sau al unor

scârța-scârța pe hârtie? Trebuie să-ți *doreşti* o nouă frontieră — să vrei chestia asta până în măduva oaselor, este?

Korolev zâmbi. Andy îi întoarse surâsul.

— Am înhățat cablurile energetice şi pur şi simplu ne-am târât în sus. Iar când ajungi sus, nenică, ori faci saltul cel mare, ori putrezeşti aici. Glasul îi spori în intensitate: Şi nu mai priveşti îndărăt, nu, meştere! Noi am făcut saltul ăla şi ne găsim aici ca să rămânem!

Femeia puse roțile din velcro ale machetei pe peretele curb şi-i dădu drumul. Roverul porni să meargă pe deasupra capetelor lor, sfârâind fericit.

— Nu-i drăguț? Puştii or să se dea în vânt după el.

Korolev privi în ochii lui Andy. Kosmogradul zăngăni din nou, mişcând micuța machetă a Lunohodului pe o nouă traiectorie.

— Estul Los Angeles-ului, continuă negresa. Acolo-s copiii.

Îşi scoase ochelarii şi Korolev îi văzu ochii umplându-se cu o nebunie minunată.

— Ei bine, zornăi Andy centura de scule, te simți în formă să ne prezinți şi nouă locurile?